

# **ŁASKA POCZĄTKÓW**

**800-LECIE  
POWSTANIA  
ZAKONU BRACI  
MNIEJSZYCH**



# List Ministra Generalnego

Braciom Mniejszym,  
Ubogim Siostrzom Świętej Klary,  
innym franciszkańskim Siostrzom kontemplacyjnym  
i tym wszystkim, do których dotrze ten list:  
„przesyłam pozdrowienie i życzę  
świętego pokoju w Panu” (2LK 1).

## Łaska początków

My, Bracia Mniejsi – ponieważ zbliża się 800-lecie powstania naszego Zakonu, gdy papież Innocenty III zatwierdził ustnie naszą Regułę – przygotowujemy się do obchodzenia *łaski początków*.

Według historyków św. Franciszek otrzymał w 1209 r. Od „pana papieża” zatwierdzenie swego „sposobu życia”, czyli tego, co później będzie nazywane „Protoregułą”. Sam Franciszek mówi nam o tym w swoim Testamencie: „I gdy Pan dał mi braci, nikt mi nie wskazywał, co mam czynić, lecz sam Najwyższy objawił mi, że powinienem żyć według Ewangelii świętej. I ja kazałem to spisać w niewielu prostych słowach, i papież potwierdził mi” (T 14-15).

Ten „sposób życia” rozwijał się według potrzeb naszej Wspólnoty, będąc podstawą *Reguły* z 1221 r., a następnie *Reguły* z 1223 r., zatwierdzonej przez Honoriusza III. Teksty te, po upływie wielu wieków, nadal są odniesieniem istotnym dla zrozumienia Franciszka i dla zrozumienia nas samych.

## Ruszajmy w drogę

Obchody 800-lecia powstania naszego Zakonu stwarzają nam dobrą okazję, byśmy z *wdzięcznością wspominali przeszłość, całym sercem przeżywali teraźniejszość i ufnie otwierali się na przyszłość* (NMI 1b). To będzie sposób naszego obchodzenia *łaski początków*. W ten sposób na początku trzeciego tysiąclecia pragniemy jako Franciszkanie na nowo potwierdzić naszą zdecydowaną wolę pozostania wiernymi naszemu charyzmatowi, „żyjąc

Ewangelią w Kościele, w sposób jaki praktykował i ukazał św. Franciszek” (*KG 1 §1*), przetwarzając ją jednak dzisiaj w świetle wyzwań życia franciszkańskiego.

My, Bracia Mniejsi, przyjmując z radością zachętę papieża Jana Pawła II, przez obchody 800-lecia powstania naszego Zakonu chcemy na pierwszym miejscu wyrazić naszą wdzięczność dla „Najwyższego, wszechmogącego, dobrego Pana” (*PSł 1*), „Ojca miłosierdzia” (*TKl 2*), za wspaniałe rzeczy, jakich Bóg dokonywał przez Braci, którzy nas poprzedzili, szczególnie przez brata Franciszka, i za te wspaniałe rzeczy, jakich „Bóg wszechmogący, miłosierny Zbawiciel” (*Uw 6*) nadal dokonuje w i przez braci i siostry kroczących zdecydowanie ścieżkami cnoty (por. *Erm 3*). A ponieważ nie chcemy ani nie możemy zadowolić się wychwalaniem dzieł naszych przodków – gdyż jest to „wielki wstyd dla nas, sług Bożych, że święci dokonywali wielkich dzieł, a my chcemy otrzymać chwałę i cześć opowiadając o nich” (*Np 6,3*) – lecz pragniemy żarliwie inspirować się na nich, aby spełnić naszą część zadania, jaka nam przypada w historii (por. *NP 3*), „uznajemy konieczność powrotu do tego, co istotne w naszym doświadczeniu wiary i w naszej duchowości, aby karmić, poprzez wyzwalającą ofertę Ewangelii, nasz świat podzielony, nierówny i zgłodniały sensu, tak jak zrobili w swoich czasach Franciszek i Klara z Asyżu” (*NP 2*).

Podczas obchodów wielkiego jubileuszu franciszkańskiego, rozważając historię naszego Zakonu, jako Bracia Mniejsi z radością stwierdzamy, że możemy „wspominać i opowiadać chwalebłą historię”. Przekonani jednak o mocy i aktualności naszego „sposobu życia”, jaki Najwyższy objawił Franciszkowi, który jest zasadniczo ewangelicznym sposobem życia, przyjmujemy zdecydowanie wyzwanie, by kontynuować budowanie wielkiej historii. W tym celu zamierzamy gorliwie skierować oczy ku przyszłości, ku której czujemy, iż Duch nas kieruje, aby nadal dokonywać z nami wielkich dzieł (por. *VC 110*). W ten sposób chcemy przeżywać łaskę początków „nie tylko jako wspomnienie przeszłości, ale jako proroczą zapowiedź przyszłości” (*NMI 3*).

Wezwani, aby „dokładniej wstępować w ślady Jezusa Chrystusa i wierniej zachowywać Ewangelię” (KG 5 §2), zobowiązujemy się przeżywać ten jubileusz w *postawie nawrócenia*. Dlatego pragniemy pamiętać o naszym „postanowieniu” (por. 2Ag 11), abyśmy mogli „krokiem szybkim i lekkim” (2Ag 12) – aczkolwiek pośród nieuniknionych ułomności – „bezpieczniej kroczyć drogą przykazań Pańskich” (2Ag 15). Z tego powodu przygotowując się z radością i odnowionym entuzjazmem do obchodzenia łaski początków, odczuwamy z wielką mocą to wezwanie, by „nie łagodzić słów prorockich Ewangelii po to, aby je dostosować do wygodnego stylu życia” (NP 2), czujemy „przynaglenie ewangeliczne, by „narodzić się ponownie” (NP 2).

Wezwani do „poszukiwania nowych dróg realizacji Ewangelii” (VC 84), chcemy przeżywać ten jubileusz w *postawie rozeznawania*, by nie być sztywni i powtarzający się, ale raczej by być latarniami rodzącymi nadzieję w ciemnej nocy, jaką przechodzi nasz świat poraniony i tak wiele razy ukrzyżowany. Dlatego bądźmy gotowi słuchać głosu Pana w wydarzeniach historii i odkrywać Jego obecność pośród nas, w przekonaniu, iż w ten sposób umacniamy nasze kroki na drodze ku przyszłości i naszą wierność wobec Ewangelii (por. NMI 6). Czytanie znaków czasu i odczytywanie ich we właściwy sposób pozwoli nam, że „będziemy sami mogli być czytelnymi znakami życia dla świata spragnionego «nowego nieba i nowej ziemi» (por. Iz 65,17; Ap 21,1)” (NP 7).

Wezwani do tego, by odważnie zaproponować na nowo śmiałość, kreatywność i świętość Franciszka oraz pielęgnować dynamiczną wierność w odpowiedzi „na znaki czasu pojawiające się w dzisiejszym świecie” (por. VC 37), postanawiamy sobie *powrócić do tego, co istotne* w naszym sposobie życia, odczytując go i wcielając na nowo w dzisiejszej rzeczywistości kulturowej; pragniemy pozostać wierni naszemu charyzmatowi, a jednocześnie mieć na uwadze wymogi dzisiejszego świata, wyprzedzając przyszłość.

## Co mamy czynić, bracia?

Najdrożsi Bracia, przygotowując się do obchodów *łaski początków*, musimy zapytać się: „Co mamy czynić, bracia?” (*Dz 2,37*). Przyznam się wam, że jest to pytanie, które często sobie stawiam. Widząc sytuację całego Zakonu, czuję, iż Duch domaga się od nas skupienia się, skoncentrowania i zdecentrowania.

*Skupić się* na tym, co powinno być dla nas wszystkim: „dobro, wszelkie dobro, najwyższe dobro” (*Uw 3*). Z tego powodu mieć serce zwrócone na Pana (por. *1Reg 22,19*) powinno być priorytetem wśród priorytetów każdego Brata Mniejszego. Usunąć wszelką przeszkodę i odłożyć wszelką troskę, aby móc służyć, kochać i czcić Pana Boga czystym sercem i czystym umysłem (por. *1Reg 22,26*), oto wielkie wyzwanie każdego Brata Mniejszego, każdego naśladowcy Jezusa.

*Skoncentrować się* na tym, co istotne, aby uniknąć rozdrobnienia i rozproszenia. Ważne jest, by skoncentrować się na *priorytetach*, które kwalifikują nas jako Wspólnotę-misji, żyjącą istotnymi wartościami swego charyzmatu. Priorytety nie są marginalnymi opcjami, lecz konsekwencją i wymogiem życia radykalnie ewangelicznego, tak jak je proponuje św. Franciszek. Jako takie nie są one wartościami marginalnymi, lecz stanowią filary naszej wierności wobec Ewangelii. Priorytety są kluczem przy lekturze jak mamy żyć naszą tożsamością Braci Mniejszych i jak mamy pojmować oczekiwania świata.

*Zdecentrować się* po to, by iść przez świat, który jest naszą klauzurą, aby dawać świadectwo i głosić, że tylko Pan jest wszechmocny (por. *LZ 9*), świadomi, że nie zostaliśmy powołani do życia dla siebie samych, lecz dla innych, że nasze Wspólnoty nie są dla siebie samych, lecz po to, by głosić Królestwo Boże. Po wyjaśnieniu naszej przynależności do Pana (skupić się) i naszej tożsamości jako Bracia Mniejsi (skoncentrować się), nadchodzi moment, by iść na cały świat i głosić Ewangelię wszelkiemu stworzeniu, tak by wszyscy mogli poznać łaskę i miłość, jaką Bóg Ojciec objawił i dał nam w Jezusie Chrystusie

(por. KG 83 §3). To jest naszą misją i naszą racją istnienia: głosić Królestwo Boże (por. *Priorytety 2003-2009*, 4).

*Skupić się, skoncentrować się, zdecentrować się*: trzy ruchy istotne dla prawdziwej odnowy naszego życia i misji, ostatecznego celu naszego jubileuszu. Skupić się, skoncentrować się, zdecentrować się: trzy ruchy nierozłączne. Skupić się, skoncentrować się, zdecentrować się: trzy ruchy, które dotyczą naszego życia i misji i zachęcają nas, by wrócić do tego, co istotne dla naszego charyzmatu, nie zapominając napomnień, jakich udziela nam historia.

Wychodząc od tego głębokiego przekonania, zachęcam wszystkich Braci, by weszli w ten proces, bez niecierpliwych chęci zobaczenia rezultatów, bo jak mówi przysłowie: „Żadne ziarno nie ogląda swego kwiatu”; jednak również bez przerw paraliżujących ten proces, który jest niezbywalny, jeśli chcemy przyszłości dla naszego *sposobu życia*, pamiętając o tym, co mówi Talmud: „Nie musicie koniecznie zakończyć waszego dzieła, ale nie wolno wam go nie zaczynać”. Tę odpowiedzialność *wszyscy*, bez wyjątku, musimy podejmować odważnie i twórczo, czując się stróżami poranka (por. *Iz 21,11-12*) i pracując dla zbudowania przyszłości pełnej nadziei, z oczami zawsze zwróconymi na Pana, który wciąż nas zapewnia: „Oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (*Mt 28,20*).

## **Projekt *łaska początków***

Projekt *łaska początków*, wypracowany i zatwierdzony przez Definitorium generalne dnia 8 listopada, został wcześniej przedstawiony Przewodniczącym Konferencji celem pierwszego zatwierdzenia i ubogacony dzięki sugestiom nadesłanym z różnych Jednostek Zakonu. Ma on nakreślić drogę całego Zakonu Braci Mniejszych od 2006 r., który jest rocznicą nawrócenia św. Franciszka, aż do 2009 r., w którym będziemy obchodzili 800-lecie zatwierdzenia „Protoreguły”.

Projekt *łaska początków* pragnie pomóc wszystkim Braciom w daniu twórczej i właściwej odpowiedzi na wyzwania, jakie stawia przed nami dzisiejszy Kościół i świat. Zachęcam wszystkich, szczególnie Ministrów i Kustoszów, do przyjęcia go z życzliwością i wcielania w życie z wiarą i zdecydowaniem.

Projekt *łaska początków* przewiduje drogę w trzech etapach: 2006, skupiony na rozeznawaniu; 2007, na projekcie życia; i 2008-2009 na dziękczynieniu za dar powołania. Każdy etap będzie w przyszłości przedstawiony w materiałach roboczych i pogłębiających temat. Szczególnym momentem będzie nadzwyczajna Kapituła generalna, która odbędzie się, z pomocą Bożą, od 15 września do 1 października 2006 roku w Santa Maria degli Angeli (Porcjunkula) w Asyżu. Matce Bożej Anielskiej powierzamy projekt *łaska początków*, aby wydał obfite owoce. Św. Franciszek, nasz ojciec i brat, niech nam towarzyszy na tej drodze.

## **Modlitwa końcowa**

Najdrożsi Bracia i Siostry, ja, wasz uniżony sługa, w głębokiej komunii z Definitorium generalnym, proszę was i gorąco błagam, w miłości, którą jest Bóg (por. 1 J 4,16), i z pragnieniem, by ucałować wasze stopy, abyście czuli się zobowiązani do przyjęcia i wcielania w życie tych propozycji, powstałych z refleksji i modlitwy, aby móc lepiej obchodzić *łaskę początków* (por. 2LW 87). „A tych wszystkich i te wszystkie, którzy je życzliwie przyjmą... niech błogosławi Ojciec i Syn i Duch Święty. Amen” (2LW 88).

Rzym, 8 grudnia 2004 r.

*W Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP,  
Królowej Zakonu Braci Mniejszych.*

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM  
*Minister Generalny*

## Projekt

### Wprowadzenie

Zakon Braci Mniejszych będzie już wkrótce obchodził 800-lecie swego powstania.

Wszystko zaczęło się od ewangelicznego nawrócenia św. Franciszka, postawionego pod znakiem darmowej inicjatywy Bożej:

*„Mnie, bratu Franciszkowi, Pan dał tak rozpocząć życie pokuty: gdy byłem w grzechach, widok trędowatych wydawał mi się bardzo przykry. I Pan sam wprowadził mnie między nich i okazywałem im miłosierdzie. I kiedy odchodziłem od nich, to, co wydawało mi się gorzkie, zmieniło mi się w słodycz duszy i ciała; i potem nie czekając długo, porzuciłem świat” (T 1-3).*

Dokonało się to w czasie niesprecyzowanym, lecz w przybliżeniu około 20 lat przed podyktowaniem Testamentu, może w roku 1205. W każdym początku jest już zawarta moc intuicji, jaka rodzi się i rozwija, pośród światła i cieni, porywów i cofania się. Tu możemy już odczytać całą łaskę przyszłości.

Po spotkaniu z trędowatym Pan zaprowadził Franciszka do San Damiano, gdzie Ukrzyżowany zwrócił się do niego słowami: „Franciszku, idź, napraw mój dom, który,

jak widzisz, cały idzie w ruinę” (2Cel 10). Lepiej jednak pojął swoje powołanie w Porcjunkuli (por. 1Cel 22) i tam otrzymał dar braci (por. T 14), z którymi wyruszył na pierwsze misje. Biedaczyna „w krótkich słowach i z prostotą” kazał wówczas napisać *sposób życia*, który sam Najwyższy mu objawił, a który „pan papież” mu potwierdził (por. T 14-15). W ten sposób brat Franciszek i jego Wspólnota uzyskali w 1209 r. od Kościoła zatwierdzenie ich sposobu życia.

Ta celebracja może stanowić *kairos* dla całej Wspólnoty Zakonu i dla Rodziny franciszkańskiej. Może być prawdziwym czasem łaski, sprzyjającym „odnowieniu” samego Zakonu, w obliczu nowych początków, nowego życia, a zatem jest:

- sprzyjającą okazją, by powrócić do tego, co istotne w naszym doświadczeniu ludzkim, chrześcijańskim i w powołaniu franciszkańskim, zaczynając od naszych wartości charyzmatycznych;
- opatrnościową godziną, „aby karmić, poprzez wyzwalającą ofertę Ewangelii, nasz świat podzielony, nierówny i zgłodniały sensu, tak jak zrobili w swoich czasach Franciszek i Klara z Asyżu” (NP 2), popierając pojednanie, sprawiedliwość i pokój;
- „czasem mocnym” na drodze wzrastania w życiu ewangelicznym i w naśladowaniu Jezusa Chrystusa (por. FP 38), w twórczej wierności (por. VC 37).

Dzięki łasce Wcielenia poznajemy historię jako miejsce teologiczne, misterium czasu, w którym przeżywamy wydarzenie Chrystusa Zbawiciela. Dlatego obchodzenie początków naszej Wspólnoty staje się okazją, aby nasze życie zostało wyzwolone i nawrócone. Jesteśmy wezwani, aby być *pielgrzymami i obcymi na tym świecie*, towarzyszami wędrówki wszystkich ludzi dobrej woli, szczególnie małych i ubogich, obojętnie do jakiej rasy, kultury, religii należą. Przeżywajmy zatem początek naszego *sposobu życia* w coraz pełniejszym dzieleniu się ze wszystkimi i w tej godzinie historii, naznaczonej radykalnymi zmianami i niepewnością co do przyszłości.

Moglibyśmy być kuszeni, by skupić się na sobie. Żyjemy w czasie przejściowym i mocnego oczyszczenia, także dla życia konsekrowanego. Zatem w czasie, w którym trzeba praktykować wiarę pokorną i silną; w którym nie można domagać się znalezienia odpowiedzi i liczenia rezultatów naszych wysiłków, podczas gdy trzeba trwać na drodze dialogu ze wszystkimi i z każdym w nowości życia.

Czas przygotowania staje się więc drogą, na której trzeba odnowić:

- łaskę naszego powołania Braci Mniejszych, przeżywaną w tym „dzisiaj” historii, odkrywając oblicze trędowatego i Jezusa Chrystusa, ubogiego i ukrzyżowanego Pana;
- śmiałość i twórczą decyzję, by dzisiaj żyć, osobiście i jako bracia, życiem ewangelicznym poprzez naśladowanie Jezusa, zawarte w tej „księdze życia i rdzeniu Ewangelii”, którym jest Reguła, mimo że wiele znaków zdaje się nas zniechęcać;
- zdumienie i wdzięczność za dar franciszkańskiego powołania, abyśmy mogli je zwrócić światu, Kościołowi i naszym braciom słowami i życiem, wyznając je na nowo wobec świata i Kościoła, powierzając się całym sercem naszej braterskiej Wspólnocie.

Bogaci w te motywacje nie ryzykujemy, że będziemy celebrować samych siebie. Pragniemy przeżywać żywe i prowokujące wspomnienie naszego powstania, którego łaskę otrzymujemy także na mocy życia i misji tylu Braci Mniejszych, którzy od 1209 roku aż do dziś przyjęli i przemienili w twórczą wierność to „marzenie” Franciszka z Asyżu: żyć Ewangelią w Kościele jest możliwe.

Po ośmiu wiekach my przyjmujemy to samo marzenie, aby – w mocy Ducha – mogło przyjąć dzisiaj nowe oblicze, animować nasze kroki, niekiedy zmęczone, pozostawić ślad dla przyszłości naszego życia Braci kontemplacyjnych w misji.

Minister generalny i jego Definitorium, świadomi swej służby „świadczania słowami i życiem” wobec wszystkich Braci o aktualności i mocy Ewangelii zawartej w naszym *sposobie życia*, powierzają każdemu Bratu, Wspólnotom

lokalnym i prowincjalnym propozycję wędrówki, która w różnych *miejscach* naszego życia i misji pozwoli nam wędrować idealnie razem, by:

***Podjąć drogę  
rozeznania konieczną  
dla odnowienia naszego  
życia i misji  
w istotnych elementach  
naszego sposobu życia.***

Słowa samego św. Franciszka wskazują nam drogę:

„Wszystkim czcigodnym i umiłowanym braciom, bratu ..., ministrowi generalnemu Zakonu Braci Mniejszych, memupanu, i innym ministrom generalnym, którzy będą po nim, i wszystkim ministrom i kustoszom, i kapłanom tego braterstwa, pokornym w Chrystusie, i wszystkim braciom prostym i posłusznym, pierwszym i ostatnim: brat Franciszek, człowiek nędzny i słaby, sługa wasz najmniejszy, przesyła pozdrowienie w Tym, który odkupił i *obmył nas we Krwi swojej najdroższej*.

**Gdy usłyszycie** Jego imię, oddawajcie Mu pokłon (...) i *posłuchajcie słów moich. Nakłońcie ucha serca* waszego i bądźcie posłuszni głosowi Syna Bożego.

**Zachowujcie** przykazania Jego całym sercem i wypełniajcie doskonale Jego rady.

**Wysławiajcie Go**, *bo dobry, i wywyższajcie Go w uczynkach waszych, bo po to posłał was* na cały świat, abyście słowem i czynem dawali świadectwo Jego głosowi i przywieśli wszystkich do poznania, że *oprócz Niego nie ma Wszemocnego*.

**Trwajcie** w karności i w świętym posłuszeństwie i wypełniajcie to, co przyrzekliście Mu dobrym i mocnym postanowieniem. Pan *Bóg* odnosi się do nas *jak do synów*” (LZ 2-11).

Z tymi uczuciami proponujemy wam kilka szkiców na przygotowanie 800-lecia powstania Zakonu, według wskazówek Dokumentu Kapituły generalnej z 2003 r. *Niech Pan obdarzy cię pokojem* i według *Priorytetów na sześćciolecie 2003-2009*.

Rozpocniemy zatem w 2006 roku, aby osiągnąć szczyt w 2009 r.

Proponujemy zaledwie szkice, aby „wszędzie tam, gdzie są i będą bracia”, spełniali tę wędrówkę w językach, kulturach, ludach i Kościołach, w których żyją i działają, odzyskując także historię początków własnej Jednostki.



## Przebieg obchodów

Przebieg jest zaplanowany w trzech etapach. Mają nam one towarzyszyć w drodze do czasu sprzyjającego dla:

- słuchania, nawrócenia i rozeznawania ewangelicznego (**rok 2006**);
- wykazania dzisiaj, poprzez święte dzieła, umiejętności planowania naszego życia osobistego i braterskiego według Ewangelii (**rok 2007**);
- zdumienia i wdzięczności w celebracji wielkiego daru naszego powołania, abyśmy go zwrócili przez słowa i życie (**lata 2008-2009**).

Na każdy etap proponuje się:

- kluczowe słowo z drogi nawrócenia św. Franciszka;
- cel, do którego należy podążać;
- niektóre środki sugerowane przez Dokument Kapituły generalnej *Niech Pan obdarzy cię pokojem* i przez przewodnik dla pogłębienia priorytetów 2003-2009 pt. *Naśladowcy Chrystusa dla braterskiego świata*, zachęcając poszczególne Jednostki do szukania innych środków ważnych dla lokalnej rzeczywistości;
- gesty, jakie należy spełnić publicznie wobec Ludu Bożego, któremu jesteśmy winni naszą wielkoduszną i wierną odpowiedź na łaskę powołania i misji, które otrzymaliśmy poprzez nawrócenie i ewangeliczne życie Brata Franciszka i jego towarzyszy, i tyłu Braci w przeciągu tych ośmiu wieków.

Na różnych odcinkach proponowanej drogi należy starać się włączać w nie aktywnie członków Rodziny franciszkańskiej, dzięki wspólnemu pochodzeniu powołania i misji.

# Rok 2006

## Słuchajmy, aby zmienić życie!

***„Panie, co chcesz, abym czynił?”***

*Słuchanie, nawrócenie i rozeznanie  
woli Pana w naszym życiu dzisiaj*

### **Dokąd idziemy?**

- W kierunku ponownego odkrycia osobistego i dzielonego we Wspólnocie tego, „kim jest” Brat Mniejszy w swoim życiu i misji, przyjmując wezwanie do ponownego odczytania naszej tożsamości na początku trzeciego tysiąclecia, wierni człowiekowi i Ewangelii przeżywanej w Kościele, zgodnie z intuicją św. Franciszka.
- W kierunku ponownego odczytania naszego bycia Wspólnotą w misji, według specyfiki Braci Mniejszych, przyjmując wezwanie do pójścia „na cały świat” (LZ 9), by głosić „ludziom pokój i pokutę” (ICel 29) i by odkryć na nowo oblicze trędowatego i Jezusa Chrystusa, ubogiego i ukrzyżowanego Pana.

## Jakimi środkami?

- Pielęgnować wymiar słuchania poprzez modlitewną lekturę Słowa Bożego według tradycji franciszkańskiej w świetle życia dzisiejszych ludzi, uważni na czytanie i odczytywanie znaków czasu.
- Pielęgnować propozycję i realizację okresów sabatycznych, jako *moratorium*: każdy Brat niech ma „odwagę, by się zatrzymać”. Prowincje i Konferencje zatem niech przygotowują program oferujący każdemu Bratu możliwość odzyskania i potwierdzenia łaski powołania, swojej relacji z Bogiem, z braćmi, ze światem i swego dokształcenia teologicznego i zawodowego.
- Po Kapitułe nadzwyczajnej znaleźć w każdej Jednostce najbardziej odpowiednie sposoby do zgromadzenia wszystkich Braci (np. Kapituły Namiotów), aby zobaczyć co zrobiono dla poprawy życia i misji Braci danej Jednostki.
- Minister generalny ze swym Definitorium, korzystając ze współpracy Sekretariatów i Biur Kurii, wypracuje materiały ukierunkowujące to rozeznawanie w kwestii „kim jest” Brat Mniejszy w tym czasie i jaka jest jego misja.

## Mocą gestów

- Wręczenie krzyża z San Damiano każdemu Bratu.
- Konkretnie znaki dzielenia się, umniejszenia, solidarności i oddania „trędotatym” naszych czasów również poprzez życie bardziej skromne i esencjalne.

# Rok 2007

## Miejmy odwagę żyć Ewangelią!

***„To jest, czego chcę, to jest, czego szukam, to całym sercem pragnę czynić. Potem niezmiernie uradowany zabiera się do wypełnienia tych zbawiennych usłyszanych wskazań i nawet chwili nie zwleka, ale zbożnie usposobiony zaraz zaczyna wykonywać to, co usłyszał” (1Cel 22).***

*Odnówić nasze życie osobiste i braterskie według Ewangelii, w kontekście życiowym naszych czasów.*

### Dokąd zmierzamy?

- Ku śmiałej i twórczej decyzji, by żyć dzisiaj, osobiście i jako bracia, według Ewangelii i Reguły, „z prostotą i bez wyjaśnień, i zachowywać je przez święte uczynki aż do końca”; by wieść życie ewangeliczne przez naśladowanie Jezusa, zawarte w tej „księdze życia i rdzeniu Ewangelii”, jaką jest Reguła, podczas gdy wiele znaków zdaje się nas zniechęcać.
- Ku konkretnym i proroczym wyborom, w obliczu wypracowania Projektu prowincjalnego, lokalnego i osobistego życia i misji, w świetle lektury rzeczywistości, w której żyjemy, Ewangelii, Reguły, Konstytucji, Statutów generalnych i priorytetów Zakonu.

## Jakimi środkami?

- Zachęcać Kapituły prowincjalne i lokalne, by dokonywały konkretnych i proroczych wyborów wyzwalających Braci i Jednostki od różnego typu lęków i różnych form przywiązania, aby wyrazić odnowioną wierność dla Ewangelii i Reguły.
- Zadbać w każdej Jednostce o wypracowanie i weryfikację projektu prowincjalnego, z uwzględnieniem priorytetów, aby osiągnąć „odnowienie”, to znaczy powrót do istoty i do serca naszego życia i misji dzisiaj.
- Zadbać w każdej Wspólnocie lokalnej o wypracowanie i weryfikację projektu życia braterskiego, a każdy Brat niech wypracuje projekt osobisty życia.
- Podjąć na nowo formację ciągłą jako wybór priorytetowy w każdej Jednostce. Należy zadbać szczególnie o specyfikę franciszkańską, zarówno na płaszczyźnie doświadczenia jak też teorii, „personalizując” w ten sposób wartości prowincjalnego projektu życia i misji.

## Mocą gestów

- Wręczenie każdemu Bratu Świętej Ewangelii i Reguły razem z Konstytucjami generalnymi.
- Nowe, wspólnotowe i publiczne zaangażowanie, skierowane ku solidarności, nowym formom ewangelizacji, nowej gotowości do *misji ad gentes*; konkretne wybory na rzecz sprawiedliwości, pokoju, ochrony stworzenia; inicjatywy na rzecz dialogu ekumenicznego, między religiami i między kulturami.

# Lata 2008-2009

## Oddajmy wszystko Panu słowami i życiem!

*„Sam Najwyższy objawił mi, że  
powinienem żyć według Ewangelii świętej.  
I ja kazałem to spisać w niewielu prostych  
słowach, i papież potwierdził mi” (T 14-15)*

*Zdumienie i wdzięczność w  
celebracji daru naszego powołania*

### **Dokąd zmierzamy?**

- Ku celebracji daru naszego powołania.
- Ku oddaniu, słowami i życiem, światu, Kościołowi i naszym braciom otrzymanego daru, ślubując na nowo zachowywanie Reguły i życia Braci Mniejszych i powierzając się całym sercem naszej Wspólnocie.

## Jakimi środkami?

- Zadać w każdej Jednostce o konkretne formy wyzbycia się i oddania naszych dóbr ubogim, którzy są naszymi nauczycielami i panami.
- Zweryfikować w każdej Wspólnocie lokalnej wykorzystanie naszych pomieszczeń, także w celu wyborów solidarności i dzielenia się.
- Zweryfikować jakich środków używamy dla ewangelizacji, tak aby były one zgodne z naszym stanem mniejszych (por. *KG 109 §1*).
- Wybierać świadomie w każdej Jednostce priorytet ewangelizacji mający orientację w znaczeniu bardziej misyjnym.
- Każdy z Braci niech przypomina sobie w ciągu roku formułę profesji zakonnej, aby stało się to okazją do wdzięcznego przypomnienia sobie o darze powołania, do rewizji życia i odnowienia zaangażowania.

## Mocą gestów

- Publiczna celebrowanie dziękczynienia *Ojcu miłosierdzia*, uwielbiając *Najwyższego i dobrego Pana* za dar powołania chrześcijańskiego i franciszkańskiego, aby odnowić w każdym radość z *należenia do Tego, który wystarczająco jest całym naszym bogactwem*.
- Odnowienie profesji zakonnej wobec Ludu Bożego: na ręce Ministrów prowincjalnych w poszczególnych Jednostkach i na ręce Papieża przy okazji Kapituły Generalnej w 2009 r.

## Patrząc w przyszłość

Drodzy Bracia rozproszeni po świecie, by z radością żyć w duchu „pokuty”:

Przesyłamy wam ten szkic, ufając, że zostanie przyjęty naprawdę jako dobra okazja do odnowienia życia ewangelicznego naszej międzynarodowej Wspólnoty, dla dobra świata, w głębokiej komunii z Kościołem, ożywiającej nadzieję ku przyszłości, jaką Duch przygotowuje dla nas wszystkich w tej trudnej godzinie historii.

Oddajemy wam go ze słowami św. Klary, która wiernie strzegła *łaski początków*. Wspomnienie początku powołania zawarte w jej Testamencie niech zachęci nas do wejścia do tego żywego wspomnienia charyzmatu, który my także nadal otrzymujemy i za który jesteśmy odpowiedzialni na przyszłość:

*„W imię Pańskie. Amen.*

*Wśród różnych dobrodziejstw, które otrzymałyśmy i co dzień otrzymujemy od naszego Dobroczyńcy, Ojca miłosierdzia, i za które powinnyśmy tym bardziej dziękować temuż chwalebnemu Ojcu, jest wielkie dobrodziejstwo naszego powołania; im zaś ono jest doskonalsze i większe, tym więcej jesteśmy Bogu dłużne. Dlatego Apostoł mówi: Uznaj swoje powołanie”*

*(TKI 1-4).*

## Kilka inicjatyw przygotowujących do jubileuszu

### Kapituły

- Nadzwyczajna Kapituła Generalna: 15 września – 1 października 2006 w Santa Maria degli Angeli (Asyż).
- Kapituła Namiotów dla młodych profesów uroczystych Zakonu (2007).

### Kongresy

- Międzynarodowy Kongres na temat Sprawiedliwości, Pokoju i Ochrony Stworzenia (2006);
- Międzynarodowy Kongres dla Moderatorów Formacji Ciągłej (2007);
- Międzynarodowy Kongres historyczny na temat: „Zakon Braci Mniejszych: wczoraj i dziś”;
- Kongres kontynentalny na temat ewangelizacji *ad gentes*.

### Publikacje

- Nowe wydanie Pism św. Franciszka (wyd. Essera);
- Wydanie Reguły w głównych językach używanych w Zakonie;
- Wydanie Konstytucji Zakonu od początku aż do dzisiaj (po łacinie);
- Wydanie Enchirydionu oficjalnych Dokumentów Zakonu (od 1963 r. aż do dzisiaj);
- Nadzwyczajny numer *Archivum Franciscanum Historicum*.

## Wykaz Skrótów

### *Pismo Święte*

- Ap Apokalipsa św. Jana
- Dz Dzieje Apostolskie
- Iz Księga proroka Izajasza
- 1J Pierwszy List św. Jana
- Mt Ewangelia według św. Mateusza

### *Pisma św. Franciszka z Asyżu*

- 2LK Drugi List do kustoszów
- 1LW List do wiernych (redakcja pierwsza)
- 2LW List do wiernych (redakcja druga)
- LZ List skierowany do całego Zakonu
- Np Napomnienia
- PSł Pieśń słoneczna albo pochwała stworzeń
- 1Reg Reguła niezatwierdzona
- T Testament
- Uw Uwielbienie Boga Najwyższego

### *Pisma św. Klary z Asyżu*

- 2Ag Drugi list do św. Agnieszki z Pragi
- Erm List do Ermentrudy z Bruges
- TKl Testament św. Klary

### *Inne skróty*

- 1Cel Tomasz z Celano, *Życiorys pierwszy*
- 2Cel Tomasz z Celano, *Życiorys drugi*
- FP *Formacja ciągła w Zakonie Braci Mniejszych*, Rzym 1995
- KG *Konstytucje generalne Zakonu Braci Mniejszych*
- NMI Jan Paweł II, List Apostolski *Novo millennio ineunte*, 2001
- NP *Niech Pan obdarzy cię pokojem*, Dokument Kapituły generalnej 2003, Rzym 2003
- VC Jan Paweł II, Adhortacja Apostolska *Vita consecrata*, 1996